

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondentele se se adreseze Redacția
„BISERICA și ȘCOLA.”
Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Necesitatea predicării.

Una din cele mai însemnate căi pe care preotului îi stă în putință ca să-și îndeplinească rolul său de povățuitor și părinte al poporului este, fără îndoială, ținerea de predici.

Adunând în sfântul locaș dumnezeesc în jurul său poporul credincios, întru preamărirea lui Dumnezeu, preotul ridică glasul în rugăciuni; și sufletele răpite de farmecul sfintelor slujbe, deshămate de gândurile grele și negre ale vieții, de dujmăni și de slăbiciuni omenești, pătrunse de evlavia creștinească, primitoare sunt pentru bunele povețe.

Atunci preotul vrednic, după întocmirile sfintei noastre biserici, mânat de duhul adevărului, dreptății, binelui și dragostei evanghelice, ca un părinte bun deschide cartea vieții și suferințele alină, ranele le vindecă: drept îndreptând cuvântul Adevărului.

Preotul bun este un apostol pentru biserica și neamul său, el va povățui și va arăta calea bună filor săi sufletești, și nu va lipsi nici când dela această sfântă datorie a sa, ce prin darul preoției i s'a hărăzit.

Învățăturile mântuitoare ale credinței creștine el le va tâlcui credincioșilor, turmei cuvântătoare, și mărirea învățăturilor mântuitoare se va sili să-o facă să pătrundă în minți și în inimi.

Dragostea pentru așezămintele noastre naționale, bisericești el va cultivă-o, nici odată osteniud, muncind în via Domnului.

În lumea aceasta de ispite și păcate preotul pătruns de chemarea sa și de misiunea căreia s'a

devotat, condus în totdeauna de sublimele învățături ale sfintei noastre biserici, brazdă va pune și va tăia peste răutățile ce bântuie societatea, îndreptându-se vecinic cu gândul spre eternul ideal al perfecțiunii: Mântuitorul nostru Isus Christos.

În drumul său apostolic el va conduce turma incredințată conducerii sale, o va ajuta și o va păzi.

Cuvântul său să nu lipsească, să nu înceteze de a propaga din înălțimea amvonului învățături trebuincioase pentru viața și mântuirea sufletului, — și pentru îmbunătățirea și îndreptarea vieții pământești.

Precum sufletele se perd în întunecimea lipsită de credință și învățătură, viața trupească și viața socială sunt amenințate de greul trailului, prin nepriceperea sau nesocotirea legilor firești și omenești.

Va fi deci, preotul, un îndreptător spre bunele moravuri, va combate păcatele, viciul și slăbiciunea, va căuta să samene armonie în jurul său, va căuta să împace dujmăniile, va fi medic și judecător, va fi învățător și părinte: drept îndreptând cuvântul Adevărului.

Viciile, slăbiciunile trupești, sunt una din marile plăgi ale vieții, care duc viața trupească spre istovire și ruină, ear sufletul spre pierzare. Dușmăniile între oameni sunt totatătea otrăvuri, cari, pătrunzând în viața socială, o distrug.

De aceea, aceia cărora li s'a incredințat conducerea poporului nostru, datori sunt ca să-l păzească de aceste primejdii, fiind în totdeauna la postul lor, îndreptând pașii și acțiunile lui pe calea binelui și adevărului.

De aceea preotului bun nu-i va fi permis să peardă vre-un moment, vre-o ocaziune, de a-și îndeplini această frumoasă misiune apostolică.

Și cu cât împrejurările vieții vor fi mai grele, cu atât mai mult glasul său îndreptător să fie auzit, căci mare e datoria lui: de a fi pasnic al vechilor noastre așezăminte. . .

Ear glasul lui va fi cu atât mai mult ascultat, când el va răsună în casa lui Dumnezeu, sub umbra Sfântului Duh.

De aceea preoților le zicem: predicați învățăturile mântuitoare și de înțelepciunea vieții!

Congresul național-bisericesc.

Sedința III. 3/16 Octombrie.

Present și P. S. Sa episcopul Caransebeșului Nicolae Popea. Protocolul ședinței anterioare se citește și se autentifică.

Trecându-se la ordinea zilei deputatul Partenie Cosma face următoarea interpelare:

În primăvara anului 1898 ca din senin ne-a surprins o chestiune foarte ponderoasă și tot-odată în situațiunea de atunci foarte delicată, care precum era pusă la cale, dacă organele noastre superioare bisericești nu erau la înălțimea chemării lor și nu observau cursa, ce ni se punea, putea aduce gimnaziul nostru din Brașov în cel mai mare pericol.

Din partea guvernului de atunci adecă s'a sulevat chestiunea ajutorului, ce-l primiau școalele noastre din Brașov, începând din anul 1861 nefructuos, în sume la început mai mici, dar în timpul din urmă în sumă de 38,500 lei dela statul României, în puterea unei legi drept desdaunare pentru pierderea bunurilor și altor emolumente, ce a avut unul din proprietarii acelor școale, biserica Sfântului Nicolae din Brașov, din vechime, în România, cari însă în urma vicisitudinilor timpurilor se perduse, devenind o parte din ele proprietatea statului.

Cu convocare la ordinul ministerial Nr. 559 din 1875 și la §. 72 al articolului de lege XXX. din 1883, ministrul de culte și instrucțiune publică prin ordinul său din 18 Aprilie 1898 a declarat ajutorul acesta de o subvențiune provenită dela stat străin, oprită prin amintita lege, învinuind biserica Sfântului Nicolae, că: prin primirea acelei subvențiuni pe ascuns a pus sub influența materială a unui stat străin mai multe institute de învățământ din patrie, și cu o asemenea influență a stat ani de zile fără știrea guvernului reg. ung., ceea-ce îndreptățește pe guvern, ca față de școalele din chestiune să aplice cea mai strictă pedeapsă prevăzută în art. de lege XXX. din 1883 adecă închiderea lor.

Guvernul însă, înainte de a face pașii de lipsă pentru executarea acestei dispozițiuni, voind a da școalelor centrale din Brașov posibilitatea spre mai departe subsistență, interzicând prin consistor Eforiei din Brașov facultatea de a primi sub ori-ce nume și sub ori-ce titlu ajutor dela guvern sau dela domnitor străin, o provoacă să suplice la statul nostru pentru ajutor pe seama școalelor.

Acest ordin s'a publicat prin ziare, prin parlament și s'a tipărit în broșură, care o am în mână, prin urmare nu mai formează un lucru de natură discretă, la care ni-am putea provoca.

Dacă lucrul ar fi fost așa, precum se prezintă în acest act, guvernul nostru în adevăr ar fi avut drept să procedă cu toată rigoarea legii contra școalelor no-

stre din Brașov, iar școalele avisate la acel ajutor dela biserica Sfântului Nicolae ar fi devenit necesitate sau să se desființeze, sau să ceară și să primească subvențiunea promisă dela stat și să tragă consecințele prevăzute în lege și atunci pierderea caracterului profesional și național al lor era numai chestiune de timp.

Spre norocire însă lucrul n'a stat așa. Pentru-că ajutorul ce-l primiau școalele noastre din Brașov n'a fost de natura unei subvențiuni dela guvern sau dela domnitor străin, ci a fost o desdaunare din partea statului România pentru bunurile și alte emolumente, ce le-a avut în România biserica Sfântului Nicolae în timpuri vechi, o desdaunare — rentă anuală, stabilită și votată cu toată publicitatea în legislativa României și introdusă în budget, o rentă, pentru care statul României nu și-a susținut și nici când n'a exercitat nici un drept față cu biserica Sfântului Nicolae și nici o influență în școală susținute de aceea.

Conștie de dreptul său, biserica Sfântului Nicolae când a răspuns la ordinul ministerial a zis, că se supune poruncii guvernului și de-oacmădată nu va cere și nu va primi ajutorul din chestiune din România, declară însă că acela nu se poate califica de o subvențiune provenită dela guvern sau domnitor străin, intersis prin ordinul ministerial Nr. 559 din 1875 și prin art. de lege XXX. §. 72 din 1883, ci este o desdaunare din partea statului pentru venitele ce le-ar trage acea biserică din bunurile și alte drepturi avute în România, la cari însă nu renunță și nu va renunța nici odată, și dacă nu se va limpezi chestiunea pe cale diplomatică în timpul cel mai scurt posibil, biserica și le va valida chiar și pe calea legii contra statului România, și speră, că din partea guvernului nostru va întimpina tot sprijinul pentru care-l și roagă.

Guvernul nostru a emis o anchetă la Brașov, care în arhiva bisericii Sfântului Nicolae a studiat toate chisoavele privitoare la originea acelei rente și din raportul aceleia guvernul nostru convingându-se de adevărul celor afirmate de biserica Sfântului Nicolae, a abandonat ideea aplicării §-ului 72 din art. de lege XXX. din 1883 și a pornit pertractările cu România pentru desdaunare.

Dar acele pertractări trăgându-se prea mult, iar biserica Sfântului Nicolae temându-se, că până când pe acea cale își va vedea validat dreptul său, îi vor seca toate mijloacele de a susține școalele, în toamna anului 1898 a intentat procesul pus în vedere, pretinzând dela statul României deplină desdaunare prin achitarea unui capital, care ar asigura pentru totdeauna o rentă core-spunzătoare venitului ce ar aduce bunurile și emolumentele pierdute.

Acest proces a genat pe ambele guverne, dar mai vârtos pe guvernul nostru, care voia, ca însuși să exopereze desdaunarea.

Trec peste valurile, cari le-a provocat această chestiune în opiniunea publică și în parlamentele ambelor state, valori cunoscute membrilor luminați ai acestui congres și vin a constata numai rezultatul.

Este fapt, că România prin o lege adusă în Ianuarie a. c. a escontat pe biserica Sfântului Nicolae, răspunzând odată pentru totdeauna un capital, care fructificat cu 4% dă anual o rentă de 38.500 lei, adecă un capital de 962.500 lei plătind totodată și renta neridicată pe ani 1897—1899, iar biserica Sfântului Nicolae a revocat procesul.

Până aci rezultatul obținut este mulțumitor și atât biserica Sfântului Nicolae, cât și autoritățile ei superioare bisericești datoresc mulțumită guvernului nostru pentru valorosul său sprijin.

Modul însă, cum se administrează capitalul primit dela România, după convingerea mea, fără nici o necesitate, jignește dreptul autonomiei, garantat prin lege al bisericii noastre.

Se zice adecă, că stipulațiunea între guvernul român și al nostru s'ar fi încheiat astfel, ca acel capital să se depună în Budapesta la cassa centrală a ministrului în scopul : ca să se administreze prin ministrul nostru de culte și instrucțiune publică, având a se transpune totdeauna interesele lui la biserica Sfântului Nicolae din Brașov, pentru susținerea gimnasului superior și a școalei reale inferioare gr. or. rom. din Brașov și fapt este, că acolo e astăzi depus capitalul și interesele lui de acolo s'au transpus deja pe patru ani la comitetul parochial dela Sfântul-Nicolae în scopul indicat.

Se zice mai departe, că ministrul de culte și instrucțiune publică consideră acel capital de fundațiune.

Se zice în fine, că biserica Sfântului-Nicolae și a dat invoirea la toate acestea, făcându-și firește rezervele sale, ca numai până atunci să se poată administra capitalul la ministrul de culte și instrucțiune publică, până când interesele lui fără-nici o împedecare i-se vor transpune prompt pentru susținerea gimnasiunii sup. și a școalei reale cu caracterul lor confesional și național de astăzi, — în momentul însă când din ori-ce motiv aceasta n'ar fi posibil, ea-și susține dreptul a dispune liber de capital și de venitele lui ca proprietarul absolut al aceluia.

Se zice, în fine, că biserica Sfântului-Nicolae are să dea în fie-care an socoteli documentate ministrului despre folosirea rentei sale în scopul indicat.

Eu unul, carele în periodul prim al luptei purtate în această chestiune gravă, până când s'a limpezit natura rentei, am lucrat împreună cu reșosatul mitropolit Miron, și care cunosc toate ce s'au petrecut în acel period în această afacere, nu fac imputări nici bisericii Sfântului-Nicolae nici nimănui pentru modul cum s'a complanat această afacere, pentru-că știu apretia situația grea în care se aflau toți factorii, cari au conlucrat la deslegarea acelei grele probleme.

Nu pot trece însă nici eu, și cred că nu poate trece nici reprezentanța bisericii noastre autonome la ordinea zilei peste primul cas, prin care ni se atacă constituția noastră bisericească, autonomia noastră, pentru-că dacă am trece peste cazul prim vor urma și altele și ne vom pomeni, că autonomia noastră inarticulată în lege și sancționată de M. Sa este numai pe hârtie.

Este desconsiderată autonomia noastră prin aceea, că averea unei parohii, cu abatere dela dispozițiunile positive ale Statutului organic, se administrează la guvern, pe când după intrarea în vigoare a Statutului organic chiar și acele fonduri și fundațiuni, cari atunci se aflau în administrarea guvernului, și-a ținut de a sa datorință guvernul de atunci a-le transpune în administrarea respectivelor organe bisericești.

Este vătămată autonomia bisericii noastre și prin aceea, că s'a creat fundațiune din averea unei parohii de factori necompetenți.

Indată ce am aflat despre acestea, la primul sinod întrunit după complanarea în felul acesta al chestiunii rentei, la sinodul arhidieceșan din anul acesta am făcut următoarea interpelațiune :

1) Are I. P. S. Sa și Ven. Cons. arch. cunoștință că diferendul ivit între biserica Sfântului Nicolae și Inaltul guvern din cauza rentei s'ar fi complanat prin o învoială între guvernul nostru și guvernul român ?

2) Este adevărat, că guvernul român achitează definitiv acea datorie cu suma de 962.500 lei, precum și suma de 115.500 lei rentă neridicată pe cei trei ani din urmă ?

3) Este adevărat, că acest capital nu se predă proprietarului, ci se depune la cassa centrală a statului în Budapesta, de unde se administrează interesele prin ministrul de culte.

4) A consimțit biserica Sfântului-Nicolae cu această învoială ?

Președintele I. P. Sa într'o ședință următoare declară, că n'are cunoștință exactă despre rezolvirea finală, nici despre modul cum s'ar fi rezolvit acea afacere. Atâta însă știe că, cele două guverne, conduse de bune intențiuni, au pertractat rezolvirea acelei cauze pe calea buneii înțelegeri.

În legătură cu acestea, am propus, ca atât interpelarea, cât și răspunsul să se predeie comisiunii organizatoare spre studiere și referare încă în sesiunea prezentă, ear sinodul la rëndul seu a luat următorul conclud :

„Pentru a pute pertracta în merit propunerea făcută, este de lipsă, ca sinodul să fie pus în deplină cunoștință de cauză, drept aceea se însărcinează Consist. arhidieceșan a veni la sesiunea sinodală viitoare cu un raport special, în care să se arate mersul și finalizarea afacerii referitoare la diferendul ce se ivise între înaltul minister r. ung. de culte și instr. publică, și între biserica Sf. Nicolae din Brașov pentru ridicarea rentei sale anuale de lei 38.500, — având a presenta de-odată și toate actele din chestiune“.

Acum însă fiind întrunită reprezentanța Mitropoliei, reprezentanța întregii bisericii din statul nostru și fiind chestiunea principală pentru întreaga biserică, îmi țin de datorință a aduce chestiunea și aici pentru ca congresul să aibă ocașiune a cunoaște cauza și a lua măsurile, ce le va afla necesare pentru salvarea autonomiei bisericii noastre.

Din aceste motive îmi iau voia a presenta următoarea

Interpelațiune :

1) Adevărat este : că chestiunea rentei anuale de 38.500 lei, ce o primia biserica sfântului Nicolae din Brașov de la statul român, pentru susținerea școalelor gr. or. române de acolo, drept desdaunare pentru bunurile și alte emolumente avute din vechime în România, — s'a complanat pe cale diplomatică între guvernul nostru și cel român astfel : că statul român a rescumpărat acea rentă liberând pe numele bisericii sfântului Nicolae o rentă perpetuă unică de 962.500 lei, cu interese 4% plătibile în fie-care an la 15 Aprilie ?

2) Adevărat este : că din capitalul de 962.500 lei s'a înființat o fundațiune, al-cărei venit anual de 38.500 lei, minus spesele de manipulațiune, să se întrebuințeze esclusiv numai pentru susținerea gimnasului superior și a școalei reale inferioare gr. or. din Brașov, al-căror coproprietar este biserica Sfântului Nicolae de acolo.

3) Cine a înființat acea fundațiune ? Obținut-actul fundațional aprobarea consistorului arhidieceșan ?

4) Adevărat este : că averea acestei fundațiuni este depusă în Budapesta la cassa centrală a statului și că se administrează de ministrul de culte și instrucțiune publică reg. ungar ?

5) Adevărat este : că biserica Sfântului Nicolae din Brașov este datoare să înainteze în fie-care an

la amintitul ministru socoteli documentate despre folosirea acestei rente ?

6) Fost-au consultate înainte de încheierea învoelii internaționale parochia ca proprietară a rentei și autoritățile ei superioare bisericesti, asupra condițiilor acelei învoeli ?

7) Invoitu-s'a biserica sfântului Nicolae și Consistorul arhidieceșan, ca fundațiunea înființată din capitalul rentei să se administreze la ministrul de culte și instrucțiune publică reg. ungar, ca acel capital să se depună în Budapesta la cassa centrală a Statului și ca parochia să dea socoteală ministrului despre folosirea rentei sale ?

8) Comunicat-a guvernul nostru textul învoelii internaționale încheiate cu guvernul României în această chestiune cu parochia proprietară și cu consistorul arhidieceșan ? și dacă da, care este acela ?

Partenie Cosma,
deputat.

Președintele mitropolit declară, că va răspunde în una din zilele proxime.

Archiepiscopul și mitropolitul aduce apoi la cunoștința măritului congres, că Mercuri (4/17 Octobree) se împlinesc 2 ani dela moartea fericitului mitropolit Miron și invită congresul să ia parte la parastasul ce se va celebra la oarele 9 în biserica parochială din Sibiu-cetate. Congresul consimte la această invitare.

Referentul comisiunii verificatoare I. de Preda, propune verificarea deputaților Titu Hațeg, care și-a pierdut credinționalul, Petru Cornean și Dr. Ioan Popovici, cari și-au prezentat mai târziu credinționalele. Ultimului se dă și concediu pe toată durata sesiunii. Asemenea se verifică deputații Dr. At. Brădean, Dr. Ioan Șenchea, Dr. Iancu Mețian, cari și-au prezentat credinționalele ulterior. Protestul contra alegerii deputatului D. George Miclea, nu se ia în considerare, deci se verifică. Cât privește alegerea părintelui Vasile Mangra în cercul Orade-Pesteș, aceasta a dat ansă la discuție mai lungă, la care a participat Dr. Oncu, G. Popovici etc. Raportorul comisiunii propune pe lângă verificarea alesului cercetarea protestelor. Majoritatea comisiunii face propunerea de verificare fără cercetare. Se face votare și deputatul V. Mangra se verifică cu totalitatea voturilor afară de a lui I. de Preda, Simonescu și Dr. Eugen Mocsonyi.

Urmează raportul comisiunii financiare. Referentul Dr. Ioan Mișu prezintă mai întâi raportul general al senatului epitropesc, care fiind tipărit nu se mai citește. Esibite au fost 235, toate s'au rezolvit: între aceleași 14 recurse. Rezolvarea lor se ia spre știre. Punerea în aplicare provizoriu a regulamentului epitropesc pentru administrarea averilor din mitropolie se ia spre știre, având la timpul seu consistorul mitropolitan a propune aplicarea lui în mod definitiv, dacă se va afla de bun. Conspicuit averilor din mitropolie îl află congresul încă ne-complet, deci se cere continuarea culegerii datelor de avere și facerea unui sumar comparativ pe baza datelor înscrise și în înțelesul decisului congresual Nr. 72 dela 1897.

Urmează raționările fondurilor mitropolitane pe anii 1897, 1898 și 1899. Fiecare raționiu e separat după ani și aprobat de consistorul mitropolitan.

Raționările se află corecte; spesele justificate și conforme bugetului și concluderilor consistoriale, deci se aprobă și oficiului de cassă și consistorului se votează absolutiv.

Proiectul de buget pentru trienul 1901—1903 și după fie-care fond asemenea se aprobă întocmai. La fondul mitropolitan: *spese* 11.140 cor. *acoperire* 11.500 cor. (Capit. 45.669 fl. 74 cr.) La fondul general venite 6000 cor., *spese* 2800 cor. la fondul congresual venite 610 cor.

Fondul celor două eparchii și depositul monumentului Șaguna au numai venite. Deputatul Cosma propune, ca fișcalatul mitropolitan să se declare post de onoare și să se șteargă remunerația de 400 cor. anual. Deputatul Simonescu arată și specifică agendele fișcalului; arhimandritul Musta arată, că postul de fișcal este normat în Statutul organic și în regulamentul intern și o persoană trebuie să fie designată și însărcinată cu acel post; susține remunerația. P. Sfinția Sa părintele Popea sprijinește propunerea părintelui Musta, care se primește.

Se citește raportul consistorului mitropolitan despre înființarea unui fond special mitropolitan pentru solvirea speselor împreunate cu întrunirea congresului, astfel, ca fiecare diecesă să contribuie o cota pentru crearea lui. Ne putând eparchiile statori o cheie de contribuire, congresul concludă a se susține usul de până aci, ca fiecare diecesă să-și plătească pe deputații săi. În obiectul acesta s'a încins o discuție vie. Deputatul Traian Barzu arată, că după sistemul de azi diecesa Caransebeșului, cea mai săracă, îndepărtată și mai mică, este mai apăsată. Ea plătește cele mai mari sume. Părintele episcop Popea apără vederile dlui Barzu. Deputatul cav. de Pușcariu accentuează, că diecesa Caransebeșului nu-i scurtată în nimic, căci are tot 30 de deputați. Ea are aceleași drepturi în congres, ba mai multe încă ca arhidieceșanii, căci ei concurg și la alegerea archiepiscopului nostru pe când arhidieceșana nu are la alegerea episcopului dela Caransebeș nici o ingerență. Dep. Barzu își precizează propunerea să se repartizeze spesele congresuale pe numărul sufletelor. Dr. Oncu arată că la un asemenea arunc se cere concludul singuratecelor sinoade eparchiale. Propunerea lui Barzu cade și se primește a comisiunii.

Urmează raportul comisiunii organizatoare. Referent e P. Cuvioșia Sa arhimandritul Aug. Hamsea. Raportul plenului congresual fiind tipărit, nu se citește. Adresa de condolență din incidentul tragiciei repausării a Impărătesei Regine se decide a se aclude la protocolul congresului ca document istoric.

Congresul prin sculare exprimă condolența sa pentru pierderea membrilor din consistorul mitropolitan Ioan de Leményi și Ieroteiu Beleş, repausați în ultimul period.

Cât privește alegerea consistorului mitropolitan comisiunea propune, ca asesorii actuali ai senatelor școlar și epitropesc să se declare de realeși și să se întregască numai locurile vacante. Se primește. Se concludă, ca adresa către înaltul guvern pentru a se institui oficiali ortodoci români în ministerul de culte pentru afacerile bisericești noastre, să se accludă la protocol și consistorul mitropolitan să insiste la timp oportun și pentru favorabila rezolvare și îndeplinirea acestei juste dorințe a întregii mitropolii.

Urmează raportul comisiunii școlare, prin raportorul Dr. D. P. Barciaru, la propunerea căruia raportul școlar tipărit se ia spre știre întreg, cu adausul, ca pe viitor datele statistice să se adune după același formular emis de consistorul mitropolitan, și nu după formulare cari variază după eparchii.

Cu aceste s'a încheiat ședința la oarele 12^{1/2}, anunțându-se cea proximă pe mâine.

Ședința IV. 4/17 Octombree.

După parastasul săvârșit în memoria mitropolitului Miron, deputații se adună în sala de ședințe.

Se dă cetire protocolului ședinței premergătoare, care după unele modificări se autentifică.

Presidiul anunță, că deputatul I. cav. de Seracin cere concediu pe întreagă sesiunea. — Se dă.

Apoi prezintă raportul delegațiunii congresuale în cauza despărțirilor ierarhice. — Se transpune comisiunii organizatoare.

Urmează referada Comisiunii bisericești. Raportorul Dr. L. de Leméay raportează asupra raportului general al senatului bisericesc. Punctul I despre actele intrate la consistor și resolve, și despre numărul ședințelor, — se ia la cunoștință; pct II. referitor la datele statistice despre populațiunea mitropoliei, se ia spre știre, cu cercarea pentru consistor: să iee măsuri pentru rectificarea lor conform stării faptice și să procedă conform îndrumării cuprinse în concludul Nr. 71 din 1886 cu privire la starea morală.

Cu privire la cestiunea calificățiunii clericilor, comisiunea, având în vedere conclusele congreselor anterioare și împrejurarea, că prin întregirea dotațiunii preoțești de la stat o pedecă a resolvării acelor concluse e în mare parte delăturată propune: consistorul să esecutive conclusele cestionate și la proxima sesiune se raporteze despre eșecutarea lor.

Cestiune care mai mult a preocupat discuțiile ședinței de azi, a fost memorandumul capelanilor militari, cunoscut din publicațiunile ziarelor. Comisiunea s'a convins că sunt în el puncte gravaminoase cu privire la situația capelanilor gr.-or. în raport cu capelanii celorlalte confesiuni. Totuși nu poate nega, că în timpul din urmă situația lor a devenit ceva mai multămitoare, între altele, au fost scoși de sub disciplina clerului militar catolic și puși sub disciplina autorității lor ierarhice. Considerând însă, că până la deplina egalizare cu poziția celor de alte confesiuni mai este mult de îndreptat, comisiunea propune, ca Ven. Cons. la timpul oportun se facă în acest scop demersurile de lipsă la locurile competente.

Dr. Gall deslușește pe larg afacerea, enumerând îmbunătățirile ce s'au făcut până acum. Recomandă spre primire propunerea comisiunii, însă cu omiterea latitudinii cuprinse în frasa „la timpul oportun“, având consistorul să facă numai de cât demersurile necesare.

După-ce la această cestiune iau cuvântul deputații P. Cosma, P. Rotariu, Ciorogariu, Oncu, episcopii Popea și Goldiș etc. se primește propunerea comisiunii cu modificarea, ca „timpul oportun“ să se omită.

Comisiunea organizatoare prin raportorul A. Hamsea raportează asupra raportului consistorial despre noua arondare a protopopiatelor din arhidieceasă. — Se aproabă.

Comisiunea școlară prin raportorul Dr. Barcianu raportează asupra raportului consistorial despre grădinile școlare, catedrele de economie dela institutele pedagogice, calificățiunea învățătorilor și plan de învățământ uniform pentru întreaga mitropolia. Raportorul după un frumos discurs, ascultat cu mare atențiune din partea întregului congres, face propuneri primite unanim.

Ședința se încheie la oarele 12^{1/2}, anunțându-se proxima pe Joi la oarele 10 a. m.

Să risipesc cele ce împotriva acestei învățături aruncă Italianii.

(Continuare.)

„Simone alui Iona, iubeste-mă mai mult decât această, zise lui. Adevărat Doamne, tu știi că te iubesc. Îi zice lui: Paște mieluseii mei, paște oile mele“. Ioan c. 21. s. 18.

Cu acest loc al Sf. Scripturi se înfălesc tare Italianii și atâta în dânsul bizuală au, încât numai a 'l zice și a 'l spune afară împotriva noastră își nălucesc a fi biruință.

Căci zic ei, că zicând Domnul lui Petru, paște oile mele, deodată l'au rânduie dascăl, poruncitor, păstor și povățuitor de obște a toată lumea pe sub soare. Și fiind-că fără hotărîre zice: Paște oile mele, să înțelege și Apostolii a fi supuși lui Petru și a avea lipsă de păstoria, povățuirea și de îndreptarea lui, să facă cu dânsii ce va vrea, într'atâta, cât de i să va părea și puterea apostolească, ce Christos le-au fost dat, să o poată lua dela dânsii, să-i lipsească și să-i lapede din apostolie și din împărțirea ce Christos le-a dat peste toată lumea, și așa cu aceste, să înalțe pe Papa, fac pe toți Apostolii nimica.

Însă ca să nu gândești cumva că doară aceste sunt clevetiri și ocări dela mine asupra Italianilor, cetitorule bune! Ți-oiu aduce înainte nu cele ce am auzit însuș cu urechile mele dela dânsii, petrecând nu puțină vreme cu dânsii, tocmai acolo unde se vedea a fi ceva, nu ți-oiu aduce aceasta, ci cele ce scrie cel mai vestit între tâlcuitorii Italiani. Cornilie a Lapide, carele la tâlcul cuvintelor: „paște oile mele“, așa grăește: „Dintru acest loc dară chiar, este, cumcă sf. Petru și următorii lui, Arhichiereul dela Roma, este cap și mai mare Bisericii, și toți credincioșii, încă și Episcopii și Patriarhii și Apostolii lui sunt supuși, și dela el trebuie să se pască și să se povățuească. Apostolii ceialalți dară, fiind-că era oile lui Christos, pentru aceea sunt și lui Petru asemenea oi. Drept aceea trebuia Petru pe dânsii a-i chivernisi, și de i-ar greși undeva a-i îndrepta, pricinile lor a le așeza, și de tot a-i povățui. Mari adevărate și necuvioase ocări asupra Apostolilor sunt aceste, ce acest Iezuit aici a grămădit. Dar ascultă încă ce grăește despre puterea Apostolilor la tâlcul cuvintelor aceste: Tu ești Petru? Ascultă, zisei și vezi în câtă nesocoteală și în adâncime de nepricepere cade cela ce lăsându-se să-l domnească patima, se instreinează de tâlcurile și învățăturile sfinților Părinți. „Aceeși putere zice, să dă Apostolilor dela Christos peste toată lumea, carea să da aci lui Petru singur, ca să se însemneze cumcă el este întru aceasta putere cel mai întâi și mai mare, ca pe ceialalți Apostoli, ca pe cei supuși și grijii lui incredințați întru aceasta să-i poată, și uneri să-i și trebuiească chivernisi, strimță, îndrepta, ba încă aceeaș de-a: fi de lipsă, deia dânsii a o lua și de dânsa a-i lipsi.“

O Christoase! de vom crede neînțeleptiei omului acestuia, cât de mutătoare, jucătoare și nestatornică putere ai dat Apostolilor tăi și păstorilor a toată lumea. O maică Biserică! de ne vom da după înțelesurile cum ne înveți, că cele ce au învățat sfinții Apostoli sunt fără îndoială? Căci de au putut Apostolii greși așa tare, cât Sf. Petru să poată și să trebuiească încă a le lua puterea și a-i lipsi de păstornicie și de apostolie, cum epistoliile lor, cum evan-

gheliile lor vor fi nesmântnice? Poate doară prin aprobăția și judecata lui Petru? Dar de e aceasta adevărată, cine va întări Evanghelia lui Ioan, carea s'a scris după răstignirea și moartea lui Petru? Fă-te Doamne ajutător noauă și nu lăsa să se vestească unele blăstămuri ca aceste în Biserica ta, ci mute să se facă gurile cele ce grăesc asupra Apostolilor tăi.

Adevărat a rânduitor Domnul Christos pe Petru păstor și povățuitor a toată lumea și grijii lui a încredințat pe toți credincioșii. Dar și pe ceilalți Apostoli cu aceeaș vrednicie în tocmai i-au împodobit, cât în nimica nu se afla mai slabi sau mai jos decât Sf. Petru. Și ei sunt dascăli a toată lumea: „Mergând învățați toate limbile.“ (Mat. c. 28 s. 18). Și ei sunt păstori, căci i-au pus Duhul Sfânt socotitori, ca să pască Biserica lui Dumnezeu. (Fapt. Apost. c. 20. s. 21.) Și ei sunt poruncitori. (Fapt. Apost. c. 16 s. 4.) Și lor le este încredințată grija tuturor oilor și a toate Bisericilor (II. către Corinteni c. 11. s. 28.) Fără de cele din afară, zis'o Pavel de sine, năvălire asupra mea în toate zilele și grijă de toate Bisericile.

Drept aceea când a zis Christos cătră Petru, paște oile mele, n'a zis să pască Petru și pe Apostoli, că Apostolii nu sunt oi, ci precum mai sus au adevărit și ei sunt dascăli și păstori în toată lumea, fără hotărîre și fără mărginire ca și Petru. Apoi arată vre-o pildă să fi păscut, să fi învățat, să fi îndreptat Sf. Petru pe Apostoli? Eară eu îi voi arăta, că pe Petru l'a îndreptat Pavel, precum însuș Pavel mărturisește cătră Galateni, c. 2. s. 11: „Când a venit Petru în Antiochia în față-i stătui împotriva, că vrednic de hulit era. Iar când am văzut, că nu umblă drept cătră adevărul Evangheliei, zisei lui Petru înaintea tuturor: „Dacă tu Iudeu fiind, trăești ca etnicii, iar nu ca Iudeii, pentru-ce silești pe etnici să trăească ca Iudeii? (sih. 14.)

Dar în ce chip să păstorească Petru (zice Maxim Peloponisianul, pentru începătoria Papei, c. 17). „Pe păstorii, cari și ei acestaș lucru au luat dela Domnul să păstorească toată lumea. Nu zic cuvintele Domnului „paște pe păstori,“ ci pe miei și pe oi; iar Apostolii nu sunt nici miei, nici oi. Iar poate că veți zice, dară cum nu sunt Apostolii miei și oi, când Christos le zice: Iată eu vă trimit pe voi ca pe niște oi în mijlocul lupilor. Nu zicem, că Apostolii nu sunt oi, ci zicem că sunt cătră Christos ca niște oi, iară nu cătră Petru. Căci după cuvântul acela al lui Christos și Petru este oaie, de vreme ce au fost și el atuncea când a zis Christos cuvântul acesta, împreună cu ceilalți Apostoli. Și pentru căci s'a trimis și el împreună cu ceilalți ca o oaie în mijlocul lupilor. Deci cătră Christos, carele este păstorul cel adevărat, Apostolii și Petru singur, toți sunt oi. Iar cătră celalalt norod ei sunt păstori, iar norodul sunt oi, pe carele a zis Domnul să le pască Petru, iar nu pe Apostoli. Și nu numai lui Petru au poruncit Christos să-i pască oile lui, ci și celorlalți Apostoli

tuturor asemenea cu Petru.“ Sf. Ambrosie în cartea II. despre vrednicia preoției, cap II. zice: „S'au poftorit de trei ori dela Domnul: Paște oile mele; și care oi, carea turmă atunci fericitul Petru a primit? Dar și cu noi acele le-a primit și cu densusl acele noi le-am primit toate“. Dintru aceste (a) acestui Sf. Părinte cuvinte doue lucruri culegem, care de luare aminte sunt vrednice.

Unul, că Apostolii nici cum nu se socotesc între oile acele, ce Christos lui Petru, ca să le pască le-au încredințat. Că zice Sfântul, că acele oi le-a primit Petru, și acele ca să le pască i s'au dat care și acum le primesc Episcopii. Inșă Episcopii nu primesc pe Apostoli, ci pe cei mai de jos. Apostolii dară nu sunt oi lui Petru, ci împreună slugi Evangheliei.

Altul, că nu numai lui Petru, ci și celorlalți Apostoli și următorilor lor se înțeleg a fi zise acele cuvinte: Paște oile mele, măcar că numai cu Petru vorbea atuncea Christos; precum și Sf. Augustin, Episcopul Iporului în Africa, cuvântă în locul mai sus la cap. 8 adus: „Și când se zice lui Petru, cătră toți se zice paște oile mele.“

(Va urma.)

Stăruiri greșite.

Am întâlnit zilele astea un tiner absolvent de gimnasiu, fiu din părinți țărani, cari nu-'l pot sprinjini decât cu foarte puțin la școală. Dar' prin vrednicia lui, luat la „masa studenților“ (în Brașov), dând lecții și trăind „cum am putut“, a absolvat gimnasiul cu succes eminent.

L'am întrebat ce se face acum?

— Singur nu știu. Mijloace de a sta prin orașe mari la universitate, n'am, stipendiu n'am căpătat.

— Vezi dle, în situația de azi, cu viitorul ce azi îl au preoții, și starea d-tale materială, eu ored că mai curând și mai bine îți ajungeai norocul intrând la teologie. Ai spese puțin, poți căpăta și un mic stipendiu. Dar' poate nu-ți place „popia“.

— Ba mie, drept se-ți spun, imi place. M'am și gândit mult la cariera asta, și nu știu de nu voi ajunge tot la ea, dar' cutari și cutari (și spune numele unor bărbați de mine mult stimați, nauncitori în câmpii culturii și educațiunii naționale), m'au desmântat mereu, că pe la noi ar fi mare lipsă de un avocat român, că azi sunt numai streini, și că *statul preoțesc e șa și șa*, și m'au înduplecat să merg la Pesta și m'am înscris la jură, am cheltuit vre-o 60 fl. adunați dela acești binevoitori ai mei, și după înscriere m'am întors acasă, să studiez privat, că acolo n'am cu ce mă susține.

M'a mișcat și în același timp supărat istoria tinerului. E student eminent, îi place preoția, și totuși oameni binevoitori lui îl desmântă dela ea, între altele și pe cuvânt că *statul preoțesc e șa și șa*, și — se vede — potrivit numai pentru tineri cari la alte cariere n'ar face ispravă!

Iată o judecată, după părerea noastră, neiertat de greșită. E aceeași părere greșită, care o avem și față de negoț de pildă. „De nu 'mi-a învăța carte, îl dau la boltă“ . . . Adecă la boltă dăm numai ce nu e bun de altceva. Apoi așa va fi și „boltașul“. Un sfrirnarior și-un vai de loc. Noi dimpotrivă zicem: Dați la prăvălie băeții cei mai ageri de minte, căci ei au să țină pept și întrecere cu tovarășii negustori cari de cari mai isteți, și copii cu cap slab nu vor face lucru mare.

Tot așa judecă oamenii noștri în ce privește pe tinerii de dat la teologie ori pedagogie, ca să se facă *preoți și învățători*. Și-apoi ajungi să zici că „statul preoțesc e așa și așa.“ Da, dacă noi nu îndrumăm în el elementele cele mai îngrijite. Deși aceea o recunoaștem cu toții, că ori-ce mișcare culturală, economică, națională, politică, de ori-ce natură, *nu o putem duce de loc înaintea, de n'om avea sprijinul puternic al preoțimii și învățătorimii*. Iată străinii înțeleg aceasta, și voesc să ne lipsească prin mijloace de cumpărare, de sprijinul puternic al acestei clase preoțioase! Și de vor fi preoții noștri tot „așa și așa“, să știți că răuvoitorii noștri își vor ajunge scopul, dar' de vom ridica nivelul acestui stat preoțesc și învățătoresc, mișcarea noastră în toate privințele vom putea-o duce întreit mai cu succes înaintea, decât altfel.

Uitați-vă în biserica gr. or. din patrie. Un singur fiu genial i-a dat Dumnezeu în veacul ce acum moare, pe *Marele Șaguna*, care, deși cap luminat, nu s'a dorit altfel de „domn“, decât preot, deși între împregiurări înmuit mai triste. Și ce a făcut acest singur fiu genial al acestei biserici cu biserica sa? Din praf și prăpădenie, la lumină și strălucire a ridicat-o, din nimica, la comparativ foarte mult!

Trimiteți în statul preoțesc mii de capete vii, agere, cu studii mai înalte, și nu numai biserica, ci poporul întreg, neamul, astfel și inzecit se va ridica și toată „sărăcia“ și ticăloșia de care ne plângem: se va spăla de pe fața noastră ca neam, ca biserică, ca tot, cum se spală un praf așezat de vobura vremilor rele, pe trupul și fața bietului drumar pe drumuri grele!

Dar' de vom abate și pe cei cari, buni fiind, au aplicare spre aceste cariere, — slabă nădejde în toate privințele!

(„*Bunul Econom.*“)

D I V E R S E.

* *Calendarul diecesan* pe anul 1901 se află sub tipar, iar pe 2/15 Noembrie a. c. va fi broșat gata. Formatul va fi mai mare ca în trecut. Conținut variat și instructiv. Mai multe ilustrațiuni deplin succese vor ridica importanța acestui calendar. Amintim între altele catedrala din Arad, Seminarul diecesan, residența episcopoească, apoi Sfânta Mănăstire Hodoș-Bodrog, bisericile din Oradea-mare, Lipova și Nădlac, precum și mai multe tablouri dela instalarea P. S. Sale Părintelui Episcop diecesan. —

Atragem atențiunea preoților și învățătorilor asupra calendarului nostru, care pe lângă cuprinsul bogat și amuzant, va prezenta și schematismul complet al eparchiei Aradului. Prețul e tot cel de până acum.

* *Director suprem regesc* pe anul școlar 1900—1901 pentru gimnaziul superior român din Brașov, pentru gimnaziul inferior gr. or. din Brad și pentru școala reală română din Brașov, a fost numit dl Iosif Elischer.

* *Dl. Dr. Cornoiu*, directorul cancelariei mitropoliei din București și profesor universitar, a fost numit de epitropia așezămintelor „Nifon Mitropolitul“ profesor la seminarul Nifon, la catedra de dogmatică și pastorolă, în locul repausatului preot B. Nicolescu. — D-lui Dr. Cornoiu i-s'au făcut ovațiuni frumoase la ocuparea acestui post.

* *Societatea de lectură „Ioan Popasu“* a tinerimei studioase dela Institutul teologic-pedagogic din Caransebeș în ședința dela 1 Octomvrie a. c. s'a constituit în următorul mod: Președinte: Dr. Petre Barbu; vice-președinte: Axentiu Popovici, cler. c. III.; notar I.; G. Vior cler. c. III.; notar II.: Sim. Popovici ped. c. IV.; bibliotecar: Vict. Borlovan cler. c. II.; vice-bibliotecar: Dăm. Neagoe ped. c. III.; casier: Emil Chimbir cler. c. II.; Controlor: Ioan Terfaloagă ped. c. III.; Redactor: Svetozar Mutașcu cler. c. III.; Econom: Nic. Muntean cler. c. I.; Membri în comitet: Adr. Iancovici și Val. Nemeșan cler. c. III.; Sim. Bartolomeu și Cornel Biro cler. c. II.; Mihai Gașpar și Fortunat Mureșian, cler. c. I.; Petru Buzera ped. c. IV.; Const. Petra ped. c. III.; Miron Popovici ped. c. II. și Pavel Bogoevici, ped. c. I.

† *Necrolog*. Cuprinsi de cea mai simțită durere, vestim pe această cale, că ficia, respective sora noastră mult iubită Alexandrina Schmid nasc. Cunțanu, în urma unui morb grav și îndelungat, în anul al 28-lea al etății și al 4-lea al fericitei ei căsătorii, împărtășită cu S. Cuminăcătura, la 8/21 Octomvrie a. c. a adormit în Domnul înconjurată: de neconsolabilul ei soț Ioan-Artur Schmid, de mici ei copii Demetriu-Antoniou și Lavinia-Alexandra, de iubita ei soră Elena Cunțanu și de rudeniile ei aflătoare în Berlin. Vecinică odiehnă sufletului ei curat și binecuvântată fie amintirea ei! — Sibiu, 9/22 Octomvrie 1900. Jalnica familie.

* *Giuvaere în evul vechiu*. De multe ori s'a accentuat luxul ce-l fac femeile moderne cu giuvaerele, cu toate că aceste giuvaere în raport cu acele ce le purtau femeile evului vechiu sunt de tot modeste.

Ast-fel aminteste Pliniu, că soția lui Caligula, Paulina Lollia, purta pe cap, pe grumaz și pe braț mărgăritare și smaragde în valoare de 8 milioane franci.

Inelul Faustinei prețuia un milion; al lui Domițian însă un milion și jum. Caesonia purta o brățară care costa 2 milioane.

Seneca se plîngea că femeile romane nu se mulțumeau numai cu o pereche de cercei în urechi, ci pun câta trei perechi.

Popea purta cercei ce ajungeau la 3.600.000 franci, iar Calpurnia, femeia lui Cesar, se mândrea cu cercei ce valorau mai mult de 7.500.000 lei.

Maria de Medicis, de ziua botezului fiului ei, lăsă să i-se coasă pe haină 22.000 mărgăritare și 3.000 bucăți de diamante, din care causă a fost așa de grea că nu o putu îmbrăca.

În evul mediu giuvaere purtau nu numai femeile, ci și bărbații.

Filip cel Bun purta tot-denna giuvaere în preț de 1.000.000 lei, și când trecea pe stradă oamenii se îm-

bulzean ca la minune să-i poată vedea scumpeturile ce le purta pe haine.

Hainele nobililor erau pline de aur și scumpeturi, dar haină așa de scumpă nici unul nu a avut ca principale de Buckingham, al cărei preț a fost 2.000.000 franci și pe care a îmbrăcat-o numai o seară.

* **Regele drumurilor de fer.** Zilele trecute a murit Collis Huntington unul dintre cei mai extrem bogăți regi americani ai drumurilor de fer.

El a fost fiul unui fermier din Konnektikut, și la început n'a fost de cât un fel de boy, cu biciul în mână, pe ferma tatălui său. Basa averii sale, care valorează astăzi la mai bine de 400 milioane, și-a făcut-o în California.

El n'a săpat după aur ci a făcut drum de fier pentru săpătorii de aur; la început a făcut o linie mică de tot, apoi din ce în ce mai mare, și în urmă a construit Rail Central Pacific și Southern Pacific, ale căror prim acționar a rămas. El a fost principalul acționar și al societății de navigație Pacific Mail. S'a putut lăuda că de la New-Jork până la țărmul oceanului pacific, fie în tren, fie cu vaporul, călătoria cu trenul și cu vapoarele sale.

Averea lui i-a rămas femeii sale de a doua și fiilor săi adoptați Archer Huntington și principesa Hatzfeldt.

* **Numai pentru 4 coroane** se câștigă 200.000 coroane. În deosebi oferă cele mai bune șanse de câștig Losurile dela lotăria nouă de stat deoarece 18.122 de câștiguri în suma de 418.600 coroane în numărul se sortează deodată. Câștigul principal e de cor. 200.000 garantat de stat. Deoarece aceste losuri de 4 coroane se trec foarte repede, e recomandabil ca să se procure cât mai grabnic, cel mult în 8 zile, dela Casa de schimb națională, societate pe acții în Budapesta piața Gisela palatul Haas. La institutul acesta se pot procura și losuri dela loteria de clase cu prețuri originale, și notăm că acesta e cel mai mare loc în țară de cumpărare a losurilor dela loteria de clase care oferă cumpărătorilor cele mai bune asigurări și avantagii.

Concursuri.

Pe baza ordinației Veneratului Consistoriu gr. or. din Arad dto 24 August a. c. Nr. 5110/1900 se scrie concurs pentru vacanta parohie de a III-a clasă din comuna **Troaș**, protopresbiteratul Radnei, comitatul Aradului, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1. Casa parochială cu gradina de legume; 2. Una sesiune parochială pe deal; 3. Birul preoțesc câte 30 litre cucuruz sfărmat dela 80 numere de case; 4. Stolele indatinat; 5. Intregire pentru acum la 469 coroane 44 fileri și după timp cu alte două sute de coroane pe lângă dotația asistenta dela parohie.

Recurenții au a-și trimite petițiile lor instruate în sensul statutului organic la P. T. Domn protopop Vasile Beleş în M. Radna, și a se presenta la s. biserică din loc în vre-o Duminecă ori Sărbătoare spre a și arăta desteritatea în cuvântările bisericesti și în cele rituale.

Troaș, din ședința Comitetului parochial, ținută în 24 Septembrie (7 Octomvre) n. 1900.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **VASILIE BELEȘ**, protopresviter.

—□—

Pentru deplinirea parohiei din **Timișoara-Elisabetin** (Maerile v., presbiteratul Timișorii), devenită va-

cantă prin răposarea parochului Petru Anca se scrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala”.

Beneficiul anual consistă: 1) din reluțiunea sesiunii parohiale de 840 coroane, ce se răspund regulat și decursiv din cassa magistratului orașense; 2) din folosirea gratuită a cortelului constatător din 2 chili, cuină, podrum și apartințele; 3) din stola usuată; 4) din birul preoțesc, 2 coroane dela credincioșii cari posed casă proprie, și 1 coroană dela jeleri, — toate aceste dau un venit de 1640 coroane. Văduva preoteasă se bucură de dreptul vidual, asigurat prin §-ul 8 al Regulamentului pentru parohii. Alesul va fi obligat să provadă, fără alta remuneratiune, învățământul religios la școala confesională locală.

Parochia fiind de clasa primă, dela concurenți se cere cualificațiunea prescriasă în §-ul 15 lit. a) a Regulamentului pentru parohii.

Recursele sunt a se înainta în termenul de sus la P. O. oficiu presbiteral al Timișorii în Timișoara (Fabric). Reflectanții vor avea să se presente în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică, cu observarea §-ului 18 din Regulamentul pentru parohii, spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală.

Dat, din ședința comitetului parochial ținută în Timișoara-Elisabetin, la 18 Septembrie (1 Octomvre) 1900,

Comitetul parochial:

Costa Mihailovici, m. p.
președinte.

Cu consensul presbr. Dr. TR. PUTICI, m. p.

—□—

Conform ordinației Veneratului Consistoriu dto 25 Septembrie a. c. Nr. 1044/157 Sc. se scrie concurs pentru deplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. română din **Mierlău**, inspectoratul Orășii-mari, cu termen de alegea pe **5/18 Noembrie 1900**.

Emolumentele sunt? în bani numerari 600 coroane, afară de aceasta cortel și grădină de legume: precum și stolele cantoral dela funcțiunile obținute.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Mierlău, să se trimită scrisului în Oradea-mare, până inclusive 2/15 Noembrie a. c. având recurenții în vre-o Duminecă, ori Sărbătoare, a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. pro topop inspect. scol.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pentru repararea bisericei române gr. or. din **Checlăromână** (cottul Torontal) se scrie concurs de licitațiune minuendă, ce se va ținea Joi în **19 Octomvre v.** (1 Noembrie nou) la 10 ore a. m. în localul școlii române din Checlăromână.

Specificarea de spese și condițiunile se pot vedea la oficiul parochial din loc.

Prețul de esclamare este 785 cor. Reflectanții au a depune vadiul de 10% dela prețul de esclamare în bani ori în hârtii de valoare. Oferte închise nu se primesc.

Checlăromână la 8/21 Octomvre 1900.

Comitetul parochial.

—□—